

METODEKATALOGER

INTEGRATION Gennem FRIVILLIGT ARBEJDE

- Borgermøder i forbindelse med modtagelse af flygtninge i lokalområdet
- Integrationsnetværk
- Læring og kompetenceudvikling i fm. frivilligt arbejde
- Rekruttering gennem aktiviteter og sociale fællesskaber
- Workshop om integration i foreningslivet

TIL FORENINGER, BORGERE OG FRIVILLIGE
FÆLLESSKABER

DE FRIVILLIGES HUS

Aalborg 2019

Udgiver:

De Frivilliges Hus Aalborg i samarbejde med Frivilligcentre og Selvhjælp Danmark.

Forfatter:

Katja Jørgensen.

Tryk:

De frivilliges Hus 2019.

Udgivelsen er støttet af Udviklingspuljen under Socialstyrelsen.

Metodekatalogerne på de følgende sider er disponeret således af de fire første fylder to sider hver. I kan derfor vælge kun at printe lige præcis det metodekatalog I skal bruge og ikke hele samlingen.

Side 3 og 4: Borgermøder i forbindelse med modtagelse af flygtninge i lokalområdet

Side 5 og 6: Integrationsnetværk

Side 7 og 8: Læring og kompetenceudvikling i fm. frivilligt arbejde

Side 9 og 10: Rekruttering gennem aktiviteter og sociale fællesskaber

Side 11 – 15: Workshop om integration i foreningslivet

God fornøjelse 😊

Borgermøder i forbindelse med modtagelse af flygtninge i lokalområdet

Når flygtninge skal bosættes i et lokalområde, er det oplagt at afholde borgermøde om det for beboerne i det berørte lokalsamfund. Fordelen ved at afholde borgermøde er, at det giver mulighed for at orientere grundigt om beslutningen/tiltaget, og at alle får den samme information på samme tid. Vigtige informationer kan handle om antallet af flygtninge, hvor de skal bo, hvilke lande de kommer fra, om det primært er enlige eller familier, hvilken hjælp eller støtte Kommunen yder til flygtningene, hvordan det foregår med sprogskole, job, daginstitutioner etc. Borgermødet giver også mulighed for at få besvaret spørgsmål fra bekymrede borgere og for dialog mellem borgere og kommune. Når man indkalder til et borgermøde om et kontroversielt emne, er også dialogen mellem de lokale borgere afgørende for, at der kan findes fælles lokale løsninger.

Vi har gode erfaringer med, at Kommunen og frivilligcentret afholder møderne i fællesskab. Når kommunen indkalder til et borgermøde, så møder borgerne typisk op, og frivilligcentret kan tidligt i processen hjælpe borgerne med organisering af de lokale frivillige kræfter i forbindelse med de nye tilflyttere. Derfor har vi som en del af borgermøderne haft processer med de lokale beboerne om, hvordan de gerne vil lave den gode modtagelse – når de nu alligevel er samlet. De fleste steder har det også bidraget til at lægge en dæmper på nogle bekymringer, fordi der i fællesskab laves en indsats i troen på, at "det kan og vil vi godt, og vi gør det sammen".

Den gode modtagelse ser naturligvis forskellig ud i forskellige lokalsamfund, som kan være alt fra små landsbyer med og uden forsamlingshuse til kvarterer eller vej-fællesskaber i større byer. Det vigtige her er at slippe lokalkræfterne løs og lade dem definere, hvordan de gerne vil gøre.

Sådan laver I et borgermøde om modtagelse af flygtninge:

Forberedelse

- Kontakt mellem Kommune og frivilligcenter
- Lav i fællesskab en dagsorden for et to-timers borgermøde
- Find et egnet sted i lokalområdet

Indkaldelse

- Lad kommunen lave indkaldelsen og være afsender
- Frivilligcentret er medunderskriver evt. sammen med lokalrådet/ samrådet

Orientering

- Første time orienteres der grundigt fra kommunal side
- Afsæt tid til spørgsmål
- Giv plads til at borgere kan give respons på hinandens bekymringer

Workshop

- Sidste time laver frivilligcentret en lille workshop om frivillige aktiviteter
- Kommunefolkene deltager i workshops og arbejdsgrupper

Efterfølgende

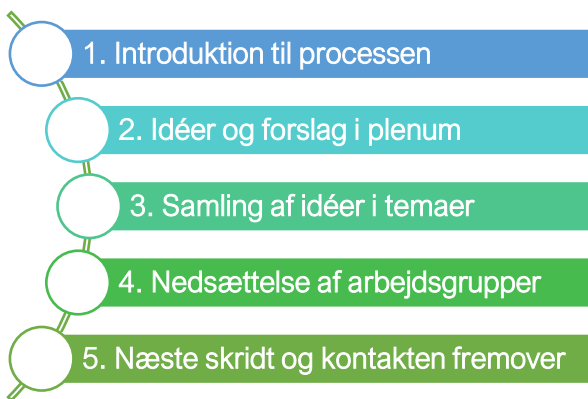
- Find en kommunal medarbejder der kan være fast kontaktperson for de frivillige
- Aftal jævnlige møder mellem frivilligcenter og Kommune
- Aftal en arbejdsfordeling - hvem hjælper de frivillige med hvad

Sådan laver I en borger-workshop om modtagelse af flygtninge

Workshoppen har til formål at hjælpe en gruppe borgere med at finde ud af, hvilke aktiviteter de vil lave for og med de nye flygtninge, der flytter ind i deres område.

Der er behov for at blive afklarede omkring, hvad man evt. kan finde på eller har mulighed for, hvilke lokaler og ressourcer man råder over, hvem der har lyst til at være med, og hvordan man kan organisere sig. Ressourcer er i denne sammenhæng alt lige fra lokaler og økonomi, over netværk og øvrigt foreningsliv, til beboere med en særlig viden eller interesse, som de gerne vil dele eller introducere til. Det er vigtigt at få det meste afklaret allerede første aften, så man ikke skal indkalde folk til en række af møder, hvor de mister gejsten undervejs. Derfor har vi arbejdet med fortrykte aftaleark, der fungerer som en tjekliste i ft. hvad der skulle aftales, således man ikke behøver at mødes igen om næsten det samme.

Da man jo ikke kender de nye tilflyttere endnu og deres individuelle behov og ønsker, ved man heller ikke, hvad de måtte ønske sig, så i første omgang, må man finde ud af, hvad man har at byde på lokalt, og så henad vejen evt. skabe nye aktiviteter i fællesskab. Og noget ved vi af erfaring: langt de fleste flygtninge vil gerne lære danskere at kende, de vil gerne træne det danske sprog, de vil gerne have hjælp til at finde ud af/forstå "systemet", de har brug for guidning i hverdagslivet, og de vil gerne deltage i sociale fællesskaber. Så der kan man roligt starte uden bekymring for, om man rammer helt ved siden af 😊

1. Intro

- Udgangspunkt i hvad de nye beboere har brug for og lyst til
- Udgangspunkt i hvad de frivillige har lyst til at bidrage med
- Tilrettelæggelse af aktiviteterne således at de nye beboere får mulighed for også at bidrage

2. Idéer og forslag

- 1: Alle skyder fra hoften med forslag og idéer.
- 2: Alle forslag skrives på en væg/tavle/whiteboard/flipover
- 3: Giv evt. inspiration fra andre steder eller i ft. hvad flygtninge typisk gerne vil deltage i, såsom sprogtræning, kontakt/venner, café, fællesspisning, cykeltræning, hjælp til kontakt til offentlige myndigheder, følgeskab til gratis aktiviteter, børnelegegrupper, kend-din-by ...

3. Samling i temaer

- 1: Forslagene grupperes i temaer, mens deltagerne holder kaffepause
- 2: Hvert tema lægges på et bord

4. Arbejdsgrupper

- 1: Deltagerne stiller/sætter sig ved tema, de helst vil deltage i.
- 2: Der laves aftaler om og afklaring af aktivitetens indhold, hvor og hvornår den skal finde sted, skal der skaffes et nyt lokale, skal der skaffes materialer, hvornår mødes vi igen, hvad skal skaffes/ordnes/ undersøges inden næste gang og hvem gør det, hvordan kommunikerer man med hinanden i mellemtiden, kontaktinfo på alle i gruppen
- 3: Lav evt. et aftaleark, hvor alt noteres

5. Næste skridt og kontakt

- 1: Lav en samlet oversigt over alle grupper/ aktiviteter - det er vigtigt at grupperne indbyrdes ved, hvordan de kommer i kontakt med hinanden
- 2: Få kontaktinfo på alle deltagere
- 3: Find ud af om der skal laves Facebookgrupper, maillister o. lign. til videre kommunikation
- 4: Tydeliggør hvor de frivillige/grupperne kan henvende sig, hvis de har brug for hjælp og støtte
- 5: Find evt. også en kommunal kontaktperson til frivilligrupperne

Netværk for foreninger og frivilligrupper indenfor integrationsområdet

Netværk er en af de bedste metoder til at skabe gensidigt kendskab, at bringe foreningernes egne ressourcer i spil og til at skabe udvikling og læring. Det gensidige kendskab er ikke kun vigtigt blandt foreningerne, men ligeså vigtigt mellem foreninger og de afdelinger i kommunen, der arbejder med integration. Vi har haft meget gode erfaringer med et blandet netværk, hvor det fra kommunen var centrale medarbejdere fra modtagelsen, jobcentret og familiekonsulenterne, som deltog. I et netværk for kommune og frivilligrupper kan man ud over gensidigt kendskab også udveksle viden og erfaringer – fx er viden om de frivillige aktiviteter vigtig for de kommunale medarbejdere, og viden om integrationsregler og kommunale arbejdsgange er vigtig for frivillige. Netværket kan også bruges til at koordinere aktiviteter og evt. igangsætte nye efterhånden som behovene viser sig – fx kan frivilligcaféer tilrettelægge deres placering og åbningstider i forhold til de kommunale aktiviteter, og frivilligrupperne kan påpege ændrede behov og sammen med kommunen tilrettelægge indsatser, arbejdsdeling og aktiviteter.

Kommune og frivillige kan således være samarbejdspartnere omkring integrationsindsatsen, og være fælles om brobygningen for de nye borgere mellem den kommunale indsats og den frivillige og mellem ”integrationsforeninger” og det øvrige foreningsliv.

Det er også vores erfaring, at deltagerne tilsammen ofte har langt mere viden, end de selv tror, og det at arbejde i netværk og med inddragende metoder er en rigtig god måde at bringe alles ressourcer i spil. Det skal dog ikke afholde netværket fra at hente viden og inspiration fra udefrakommende.

Når I tilrettelægger et netværk, så sørg for, at det er deltageres netværk, ikke kommunens eller frivilligcentrets – lad dem bestemme både form og indhold, inddrag deres viden på møderne og faciliter fælles læring.

Sådan starter og faciliterer I et netværk for foreninger og frivilligrupper:

Inden I går i gang, skal I afklare forskellige spørgsmål, så I ved, hvad I inviterer ind til, og så deltagerne ved, hvad de deltager i. Selvom I til at begynde med vælger en form, så vær åben overfor at det kan ændres under vejs. Deltagerne vil formodentlig opleve, at deres behov ændrer sig med tiden, så lav løbende evalueringer. I starten har man måske mest behov for at bruge netværket til at lære de andre aktører at kende, og med tiden har man måske mere behov for at bruge netværket til at udvikle sine aktiviteter.

Når I skal designe jeres netværksinvitation, kan I tage afsæt i nedenstående overvejelser.

Hvem skal med i netværket?

- Find de relevante foreninger og frivilligrupper
- Hvilke kommunale medarbejdere kunne med fordel være en del af netværket?
- Hvordan får vi flygtninges erfaringer eller flygtninge selv med ind i netværket?

Hvilken type netværk skal det være?

- Åbent eller lukket netværk?
- Orientering eller læring/udvikling?

Formålet med netværket

- Hvad skal deltagerne have ud af at deltage?
- Hvad kræver det af deltagerne?
- Skal netværket have en fælles opgave/mission?

Mødeform- og frekvens

- Fast mødecyklus eller efter behov
- Fast mødested eller på skift hos deltagerne
- Graden af deltagerinvolvering, fælles læring og udvikling

Mødeindhold

- Fast dagsorden
- Temaer
- Øvelser/opgaver

Gode øvelser til vidensdeling og fælles læring:

Der findes efterhånden en del websteder, bøger og hæfter, hvor man kan finde gode øvelser til videndeling, erfaringsudveksling, sparring, læring i fællesskab, idéudvikling og overblik/opsummering. I metodekataloget "Workshop om integration i foreningslivet" er der en blanding af gamle og nye, som vi selv har udviklet undervejs. Herunder har vi samlet nogle eksempler på øvelser, vi har lavet på netværksmøder med forskellige temaer. Øvelserne kan i øvrigt laves med alle typer frivillige og ikke kun flygtninge.

Til "Inddragelse af flygtninge som frivillige" lavede vi bl.a. en samtalekvadrille med spørgsmålene:

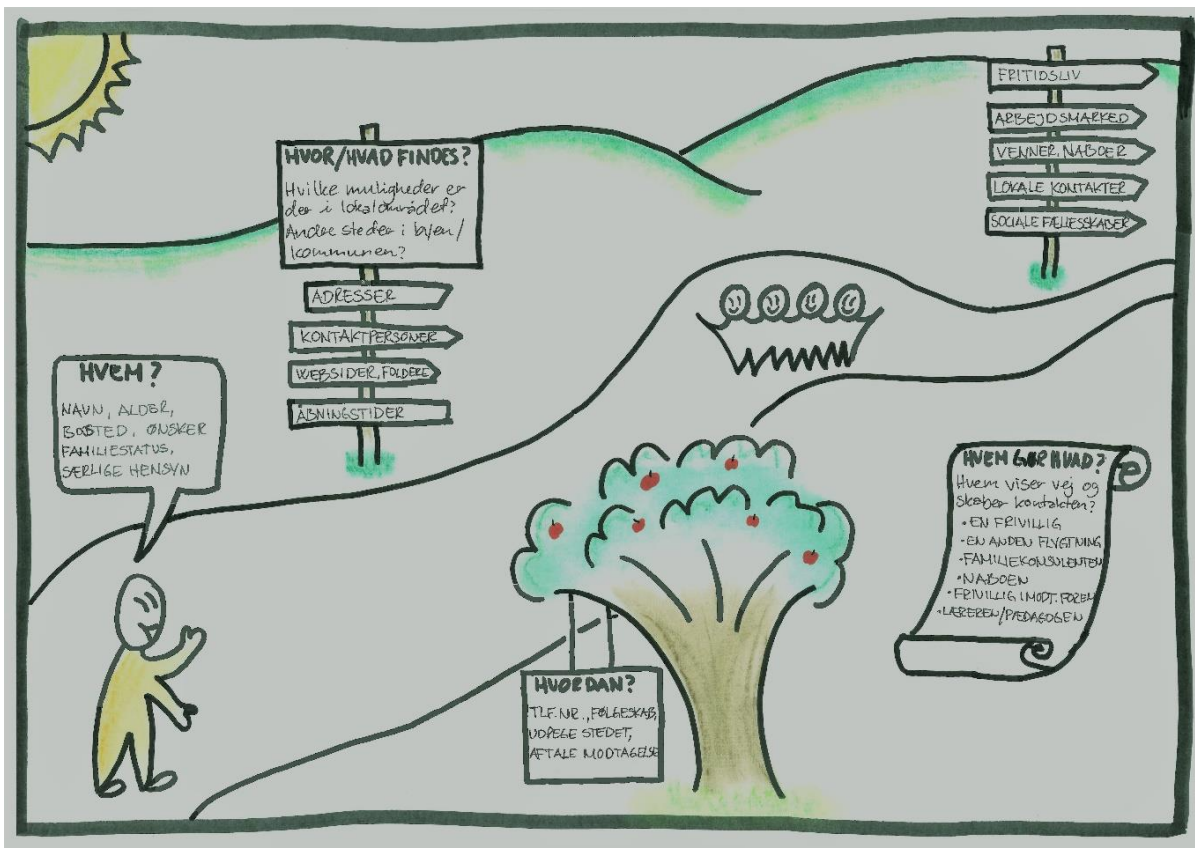
- 1) Hvad betyder det for dig at kunne bidrage (og ikke kun modtage)?
- 2) Hvad fik dig i gang med at lave frivilligt arbejde?
- 3) Er der sproglige og kulturelle forhindringer for, at nogen mennesker kan deltage i frivilligt arbejde?

Og en caféøvelse med overskrifterne:

- 1) Hvilke opgaver kan man udføre, selvom man ikke taler flydende dansk?
- 2) Hvad kan man lære gennem deltagelse i foreningslivet? (både viden og kompetencer)
- 3) Hvordan kan man træne sit danske sprog gennem deltagelse i foreningslivet?
- 4) Hvordan motiverer vi mennesker/flygtninge til at blive mere bidragende? Hvordan skaber vi tryghed, giver troen på det?

Til et tema om at finde (nye) samarbejdspartnere lavede vi en lille byttebørs, hvor alle deltagere (foreninger, frivilligrupper og kommune) synliggjorde, hvad de havde, og hvad de ønskede - ønsker og tilbud om bl.a. frivillige hænder, viden, kompetencer, lokaler, en aktivitet, brugere, netværk, materialer, oplevelser.

Til et tema om brobygning lavede vi "spilleplade" med en flygtnings vej til integration i lokalsamfundet, hvor deltagerne skulle forholde sig til hvem der i de konkrete tilfælde skulle "bygge broen".

Links til viden og andre øvelser: <https://www.integrationsviden.dk/medborgerskab/1.-foreninger>

<https://www.integrationsviden.dk/medborgerskab/frivillige-integrationsindsatser/metodekatalog-lokalsamfundet-bygger-bro>

Læring og kompetenceudvikling for flygtninge i frivilligt arbejde

Når flygtninge bliver frivillige i en forening eller et andet fællesskab, starter de naturligvis der, hvor de kan udfylde rollen/løse opgaven. Det går ofte stærkt med den sproglige udvikling og med kendskabet til sociale normer, og der går der ikke længe, før man kan påtage sig andre opgaver eller mere ansvar, og det er derfor vigtigt, at være opmærksom på, at folk ikke behøver at "blive hængende" på det stadie de kom ind i foreningen med. Frivilligt arbejde er typisk et felt, hvor man får mere ansvar og mere udviklende opgaver, end man kan få på arbejdsmarkedet med et begrænset sprog, så for flygtningenes skyld er det vigtigt, at man er opmærksom på deres udviklingspotentialer. For foreningens skyld er det vigtigt, fordi det betyder ressourcer ind i foreningen, flere frivillige, flere hænder 😊

Vi har tidligere lavet en portfolio til brug for at beskrive flygtninges forskellige kompetencer, og vi har i dette projekt brugt den i en tilpasset udgave som et redskab til at spotte ressourcer og potentialer, som måske kan være svære at få øje på, når sproget er begrænset. Man kan godt være et socialt, udadvendt menneske med gode kommunikative kompetencer, selvom man ikke kan så meget dansk endnu. Det kan være at den pågældende flygtning kan et håndværk, man har bare ikke opdaget det, fordi man ikke har spurgt ind til det. Nogle ønsker for tryghedens og overskuelighedens skyld at starte med en simpel og let overskuelig opgave, andre trænger til at blive udfordret. Nogle har måske en hobby og deraf noget viden og nogle kompetencer, som de ikke tænker over kunne bruges i det frivillige arbejde, osv.

Kompetencer er både viden og færdigheder - en persons evne til eller færdighed i at udføre handlinger. Kompetencer opnås ikke kun gennem en uddannelse, men også gennem erfaringer og levet liv.

Hvis man bruger tid på at lave/udfylde den (skemaet på næste side), så er den samtidig en øjenåbner for flygtningen i forhold til at blive klogere på, hvad han/hun egentlig kan, selvom man måske ikke har en lang uddannelse eller kan så meget dansk endnu. Det gør det også lettere evt. selv at byde ind på opgaver, når man er bevidst om sine forskellige kompetencer. Hvis man bruger skemaet flere gange i en periode, og selvbedømmelsen flytter sig, så kan det også bruges til at synliggøre læring og udvikling. For nogle vil det være meget nyt og anderledes at skulle reflektere over sig selv og egne kompetencer, men det er i alle tilfælde god sproglig og social træning, fordi det er nødvendigt at kunne i det danske samfund og på arbejdsmarkedet.

Det er ikke alle kompetencer i skemaet, der vil være relevante i alle foreninger/frivilligjobs, så pluk gerne i den og brug det, som giver mening hos jer. Den fulde portfolio ligger i "Værktøjskassen" på DFHs hjemmeside:

www.frivillighuset.dk

På nettet kan I finde mange andre skemaer til at synliggøre og måle kompetencer.

Sådan bruger I skemaet (på næste side)

Sæt jer sammen to og to – gerne en erfaren sammen med en mindre erfaren. Snak hver kompetence igennem, og brug evt. spørgsmålene i skemaet til at snakke jer ind på, hvad den enkelte kompetence indebærer.

Når der skal sættes et tal på selvbedømmelsen, så handler det ikke om at score højt, men om at lave en realistisk vurdering af sig selv, så man lettere kan se sine styrker, og om der er noget man gerne vil øve sig på. Hvis man udfylder skemaet i starten og i slutningen af en periode med frivilligt arbejde, så kan det også bruges til at få øje på den læring og udvikling, der er sket.

KOMPETENCEAFKLARINGSSKEMA

Kompetencer 1: i mindre grad 2: i almindelighed 3: i større grad 4: i meget høj grad	Niveau 1,2,3,4	Eksempel på en opgave jeg har udført
1. Kommunikation ✓ Jeg er ikke tilbageholdende med at tage kontakt til andre mennesker ✓ Folk forstår mig for det meste	1,2,3,4	
2. Brug af dansk sprog ✓ Jeg kan for det meste forstå de instruktioner og forklaringer, som jeg får ✓ Jeg kan gennemføre en samtale med andre	1,2,3,4	
3. Skrivning ✓ Jeg kan skrive en besked og tage notater	1,2,3,4	
4. Andre sprog ✓ Hvilke?	•	
5. Organisering ✓ Jeg organiserer og gennemfører aktiviteter ✓ Jeg kan planlægge og få andre til at hjælpe til	1,2,3,4	
6. Computerfærdigheder ✓ Jeg bruger tekstbehandlings-programmer ✓ Jeg bruger internettet til at søge efter informationer og til sociale medier	1,2,3,4	
7. Problemløsning ✓ Jeg spiller en aktiv rolle i løsningen af konflikter ✓ Jeg snakker med andre om løsningen på et problem	1,2,3,4	
8. Samarbejde/teamwork ✓ Jeg kan lide at arbejde sammen med andre ✓ Jeg kan arbejde sammen med mennesker som jeg ikke altid er enig med	1,2,3,4	
9. Ansvarlighed ✓ Andre mennesker kan regne med mig, og jeg kommer til tiden ✓ Hvis jeg påtager mig en opgave, så gennemfører jeg den	1,2,3,4	
10. Selvedelse ✓ Jeg planlægger selv hvordan og hvornår jeg kan nå mine opgaver ✓ Jeg kan motivere mig selv	1,2,3,4	
11. Interkulturelle kompetencer ✓ Jeg kan lide at omgås mennesker fra andre lande og kulturer ✓ Jeg prøver at få mennesker med forskellig baggrund til at fungere sammen	1,2,3,4	
12. Læring ✓ Jeg har lyst til at lære nyt ✓ Jeg bruger det jeg lærer, f.eks. på kurser, i det frivillige arbejde	1,2,3,4	
13. Forening ✓ Jeg forstår hvordan foreningen er bygget op og fungerer ✓ Jeg får andre til at forstå foreningens formål og måde at arbejde på	1,2,3,4	
14. Andre færdigheder, hvilke? ✓ Håndværk/håndarbejde, regnskab, fundraising	•	

Rekruttering af flygtninge som frivillige - gennem aktiviteter og sociale fællesskaber

Udgangspunktet for vores projekt var at rekruttere flygtninge som frivillige gennem oplysning, formidling, matchningssamtaler etc., men det gik hurtigt op for os, at der var en bedre måde at gribe det an på. I den første tid i et nyt land og i en ny by, med et nyt sprog og kultur og et meget anderledes offentligt system er der rigtig mange nye ting at lære og forholde sig til, og frivilligt arbejde står derfor ikke ret højt på dagsordenen, uanset hvor integrerende, man måtte mene, det er.

Til gengæld har de fleste et stort ønske om at lære danskere at kende og behov for at lære sproget, at forstå samfundet, finde ud af systemet etc., ligesom der er behov for at være en del af sociale fællesskaber - også selvom man er fuldtidsbeskæftiget med sprogskole og praktikker, og måske ikke har meget overskud.

Det vakte derfor meget bedre genklang, da vi begyndte at informere om mulighederne for at være deltager i sociale fællesskaber - netværkscaféer, fællesspisning, drengeklubber, kvindecaféer, hverdagsrådgivning, praktisk hjælp, sprogcaféer, venskabsgrupper osv. Dels fordi alle har behov for at være en del af noget, og denne gruppe mennesker har i udgangspunktet intet netværk, og dels fordi de fleste også har brug for en hjælpende hånd til at falde på plads i deres nye liv, lære sproget etc.

Sådan kommer I i kontakt

Uanset om man rekrutterer direkte til frivilligt arbejde eller til deltagelse i et socialt fællesskab, så kan der være en udfordring i at komme i kontakt med folk og komme ud med sit budskab. Nogle har allerede kontakten, fx kommunale integrationsmedarbejdere, sprogskoler og boligsociale indsatser, og det er derfor oplagt, at man i

Integrations samarbejde med Kommunen

Samarbejde med Sprogskolen

Samarbejde med boligforeninger

Etniske minoritetsforeninger

Integrationsrådet

Lokale inspirationskurser

Opsøgende arbejde i lokalområder

Fælles oplysningskampagne

Samarbejde med praktikvirksomheder

fællesskab med dem får budskabet ud. Det er også oplagt at bruge netværk gennem etniske minoritetsforeninger og integrationsrådet. Der kan også være fordele i at gå sammen med andre foreninger og lave en fælles "kampagne", hvor I synliggør flere forskellige slags aktiviteter og fællesskaber, fordi man tilsammen kan ramme bredere og dermed flere potentielle deltagere.

I nogle kommuner opretter større virksomheder mange praktikpladser til flygtninge og laver således en særlig integrationsindsats. Det frivillige integrationsarbejde forgår parallelt med det, der gøres i virksomhederne, så der kan med fordel etableres et samarbejde, hvor man også på virksomheden opfordrer til at bruge de frivillige hjælpertilbud og blive en del af de sociale fællesskaber.

Sådan rekrutterer I frivillige blandt jeres deltagere

Når flygtninge er begyndt at komme i jeres aktiviteter og bruge jeres tilbud, så er der mulighed for at rekruttere frivillige herfra, således at de også får mulighed for at bidrage. Her gælder det om at have blik for folks talenter, personligheder og interesser og give konkrete bud på, hvor og hvordan de kan "hjælpe til". Nogle vil måske byde sig til af sig selv, mens andre skal opfordres eller tilbydes helt konkrete opgaver. I den forbindelse kan det være ekstra motiverende, hvis man også gør opmærksom på de integrationsmæssige fordele, der er ved at deltage i

frivilligt arbejde. Mange oplever, at de i forvejen har en presset hverdag, og kan måske ikke umiddelbart se fordelene ved også at skulle bruge tid på at lave frivilligt arbejde. Fordele ved at deltage i frivilligt arbejde:

- ✓ Træning af det danske sprog
- ✓ Lære flere mennesker at kende – udvide sit netværk
- ✓ Større kendskab til det danske samfund
- ✓ Gøre noget meningsfuldt, mærke at der er brug for en
- ✓ Føle sig godt tilpas – man bliver glad, når man gør noget i fællesskab med andre
- ✓ Flere muligheder for spændende opgaver og større ansvar - når man ikke kan så meget dansk
- ✓ Få praktiske erfaringer med et område man gerne vil arbejde indenfor
- ✓ Få noget til CV'et – så er det lettere at få et job

Frivillige arbejdsopgaver

Overvej hvilke opgaver I har i foreningen, som flygtninge kunne hjælpe jer med; hvad har I af opgaver, som ikke bliver løst nu? Er der opgaver, hvor der kunne bruges en ekstra hånd? Kunne I lave nogen assistentjobs? Hvilke jobs kan man lave uden at kunne så meget dansk? Er der opgaver, som er oplagte for flygtninge/nye danskere?

Vært - byde velkommen, lede nye ind

Rådgiver - støtte andre i hverdagen

Tolk

Underviser - sprog, kultur, dans, sport

Planlægge og organisere

Taler - ved arrangementer o.a.

Praktiske opgaver - opstilling, madlavning

Det gode match

En del af en vellykket rekruttering er matchningen med den rigtige arbejdsopgave. Det er derfor vigtigt at have blik for folks individuelle interesser, præferencer, personligheder, talenter, erfaringer og fremtidsdrømme. Det kan være, at Fatima er meget social, kan lide at hygge om andre og sørge for at alle har det godt og derfor vil trives i en værtsrolle, selvom hun endnu ikke kan så meget dansk – og det lærer hun jo henad vejen. Til gengæld vil den lidt mere tilbageholdende Halime betakke sig for at blive involveret på den måde, men hun elsker at bage og vil trives rigtig godt med at stå i køkkenet sammen med to andre faste frivillige og gøre kaffebordet klar. Eller computernørden Muhammed har lyst til at være medunderviser på et IT-kursus for de andre i foreningen, mens Hisham, der elsker når der sker noget, vil stortrives med at arrangere de sociale aktiviteter i foreningen. Og Maryam, der drømmer om at blive pædagog, har lyst til at stå for børnepasningen, mens de andre får IT-undervisning. Ressourcerne og mulighederne er mange, og det er derfor vigtigt at lære folk lidt at kende, at få spurgt ind til deres individuelle interesser og præferencer, og finde deres personligheder og talenter, så man kan lave det rigtige match til en arbejdsopgave.

Næste skridt er så at opfordre til at blive frivillig og lave den gode overgang fra deltager til frivillig.

I kan med fordel arbejde meget konkret med nedenstående spørgsmål:

Hvad skal man kunne for at løse denne opgave?

Hvem har vi i foreningen/blandt brugerne, som vil kunne løfte den?

Hvilke mindre, konkrete opgaver kan vedkommende begynde med?

Skal der være en oplæring og/eller en kontaktperson?

Hvad kan foreningen tilbyde vedkommende, som han/hun vil sætte pris på?

Hvad kan han/hun lære eller blive bedre til gennem dette frivillige arbejde?

Hvad kan vi sige, der overbeviser vedkommende om, at der er hårdt brug for hans/hendes hjælp?

Links til andre materialer:

<https://www.integrationsviden.dk/medborgerskab/1.-foreninger/undervisningsvaerktøjer-til-frivillige-sociale-foreninger-skaf-flere-haender>

<https://www.integrationsviden.dk/medborgerskab/1.-foreninger/undervisningsvaerktøjer-til-idraetsforeninger-fra-medlem-til-frivillig>

Workshop om integration i foreningslivet

Mange foreninger har efterhånden en del erfaringer med integration af flygtninge i foreningslivet, mens andre foreninger står overfor en helt ny opgave. Uanset, er der stadig noget at lære - ikke mindst af hinanden – og derfor er det altid en god idé at samle foreninger og frivilligrupper til fælles kurser og workshops. Overvej evt. om I skal lave to workshops/kurser, et for nybegynderne og et for de mere erfarne, eller om I på en fælles workshop kan skabe rum for, at de mere erfarne får mulighed for at erfaringsudveksle og få sparring på deres udfordringer fra andre med erfaring, således at alle får et udbytte af kurset.

Sådanne workshops og kurser kan se ud på 100 forskellige måder. Vi har tilrettelagt vores workshops, således at de frivilliges erfaringer og viden kommer mest muligt i spil. Der er vores erfaring, at foreningerne til sammen har det meste af den viden, der skal til, selvom de måske ikke altid er klar over det, og at læring i fællesskab er den bedste måde at bringe denne viden i spil og gøre den anvendelig i foreningerne.

Nedenfor er vores program og diverse øvelser beskrevet nærmere. Det samme program kan bruges til både erfarne og mindre erfarne foreninger, men på en workshop for de mindre erfarne foreninger, kan man med fordel afsætte mere tid til de enkelte øvelser. I kan bruge det, som det er eller plukke de dele ud, som I synes passer bedst til jer og jeres foreninger.

Sådan laver I en workshop/kursus om integration:

17.00 Velkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Velkomst og aftenens program • Praktiske informationer
17.10 Opvarmingsbingo	<ul style="list-style-type: none"> • Spørg hinanden og få pladen fuld • Præmie: En pose blandede bolscher
17.20 Præsentationsrunde	<ul style="list-style-type: none"> • Hvor kommer I fra? • Hvilke aktiviteter har I?
17.30 Barrierer og deres overvindelse	<ul style="list-style-type: none"> • Brainstorm i grupper og plenum • Produkt: Konkrete redskaber og tips
18.00 Frivilligt arbejde til flygtninge	<ul style="list-style-type: none"> • Find arbejdsopgaver til flygtninge i egen og i hinandens foreninger • Produkt: Jobbeskrivelser
18.30 Spisning	<ul style="list-style-type: none"> • :) • Tid til at netværke
19.00 Energizer	<ul style="list-style-type: none"> • Energi- og grineøvelse
19.10 Indslusning/ Den gode modtagelse	<ul style="list-style-type: none"> • Modtagelsepolitik i foreningen/frivilligruppen • Produkt: Manualer, tjeklister og evt. job-intro
19.30 Kompetenceudvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Hvilke opgaver har I, hvad er vigtigt ifm. kompetenceudvikling? • Produkt: Manual til FUS samtaler
20.00 Integration gennem frivilligt arbejde	<ul style="list-style-type: none"> • Hvorfor skal flygtninge være frivillige? • Produkt: Fem slagsfaste argumenter
20.20 Afrunding	<ul style="list-style-type: none"> • Hvad har I fået med fra i dag? • Hvad skal I hjem og gøre?

Materialer til workshoppen:

Små røde notatsedler	Bingoplader – se skabelon
Små grønne notatsedler	Job-kort – se skabelon
Kuglepenne/blyanter	Portfolio – se nedenfor
Tuscher	Lamineringslommer A4
Farvet karton A4	Lamineringsmaskine

Øvelsesbeskrivelser:

17.10 Opvarmingsbingo

- Spørg hinanden og få pladen fuld
- Præmie: En pose blandede bolscher

Intro: Alle deltagerne får en bingoplade udleveret. Derefter går man rundt mellem hinanden og stiller spørgsmålene. Når man får et "ja" noterer man navnet på den pågældende. Den, der først får pladen fuld, har vundet. Bingopladen kan tjekkes ved, at læse navnene på de enkelte spørgsmål, og så kan folk bekræfte. Den vedlagte bingoplade har fokus på multikulturalitet og mangfoldighed, men spørgsmålene kan udskiftes og varieres så de passer til ethvert tema.

BINGO

Gå rundt til så mange som muligt og stil spørgsmålene - når én person har sagt "ja", så noter dig navnet, og bevæg dig videre til den næste.

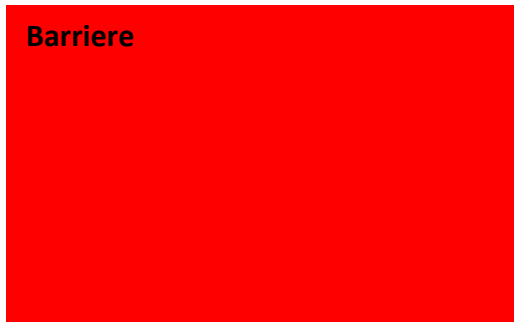
Kan du lide falafel?	Kommer din slægt fra en andet land?	Kan du lide at rejse til nye steder?	Er du ven med én der er meget forskellig fra dig?	Kan du tale to fremmedsprog?
Kan du lide musik fra fjerne lande?	Har du været på café inden for den seneste uge?	Bor der en flygtning/indvandrer i din opgang eller på din vej?	Har du boet i fem forskellige byer?	Har du en ny-dansk ven?
Taler du rigtig godt med en der er ældre end dig selv?	Elsker du at ligge på din sofa?	Er du medlem af en forening?	Har du været uden for Europa?	Har du spist på en indvandrer-restaurant her i Danmark?
Er du blevet hjulpet af en ny-dansker?	Har du været til en religiøs ceremoni i en anden religion end din egen?	Synes du at TV serier om andre lande er interessante?	Har du spillet backgammon?	Har du lavet noget andet frivilligt arbejde før det, du laver nu?

17.30
**Barrierer og deres
overvindelse**

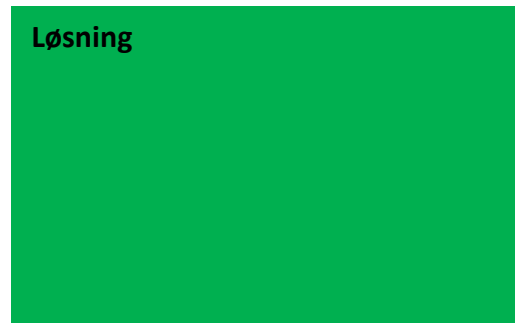
- Brainstorm i grupper og plenum
- Produkt: Konkrete redskaber og tips

Intro: Hvad forhindrer, at flygtninge kan blive frivillige? Blandede grupper, hvor der snakkes om barrierer. Alle barrierer skal frem, også de små og dem som man måske har svært ved at sige højt. Skriv hver enkelt barriere ned på en rød seddel. Efter 10 minutter fortæller hver gruppe deres barrierer, som skrives på tavlen. I plenum findes en mulig løsning til hver enkelt af dem, og der skrives en grøn seddel for hver. Resultatet er en liste af konkrete redskaber og tips, som er lige til at bruge i foreningerne.

Barriere

Løsning

18.00
**Frivilligt arbejde til
flygtninge**

- Find arbejdsopgaver til flygtninge i egen og i hinandens foreninger
- Produkt: Jobbeskrivelser

Intro: Deltagerne sidder i blandede grupper. Find/opfind arbejdsopgaver i jeres egen forening til flygtninge ud fra, hvad har I af opgaver, som ikke bliver løst nu, er der opgaver hvor der kunne bruges en ekstra hånd, kunne I lave nogle assistentjobs? Skriv en post-it pr job. Først tænkes/skrives individuelt i 5 min. med udgangspunkt i egen forening. Dernæst fortæller alle efter tur til de andre i gruppen, som kommer med flere bud og forslag til job i den givne forening. Disse skrives også på post-its. Der er 5 min. til hver til at fortælle og modtage forslag. De sidste 5 minutter skriver hver deltager sine jobtyper ind på de vedlagte job-skilte.

Jobtitel

Funktionsbeskrivelse

19.10 Indslusning/ Den gode modtagelse

- Modtagelsepolitik i foreningen/frivilligruppen
- Produkt: Manualer, tjeklister og evt. job-intro

Intro: Hvis der er flere deltagere fra samme forening, så sætter de sig sammen, resten arbejder individuelt. Der skal nu laves en plan for den gode modtagelse af flygtninge. Med udgangspunkt i barriererne og deres overvindelse - de røde og grønne sedler – laver hver deltager en god introduktionsplan for nye frivillige flygtninge. Den skrives i punktform på et A4-karton, som lamineres. Hvis der er tid til overs, så vælges et par af jobforslagene fra forrige øvelse, og der laves/beskrives særlige introer til specifikke arbejdsopgaver.

Modtagelsespolitik for X forening:

1. Introsamtaler for alle nye
2. Kontaktperson ...
3. Første "arbejdsdag" ...
4. Introduktion til de andre ...
5. Sproglige barrierer ...
6. ...

Introsamtale:

- ✓ Arbejdsopgaver og ansvar
- ✓ Krav og forventninger
- ✓ Aftale om særlige hensyn
- ✓ Regler, tavshedspligt etc.
- ✓ Foreningens værdier i praksis
- ✓ Kontaktpersoner
- ✓ Frivilligruppens organisering
- ✓ Vores værdier i praksis
- ...

19.30 Kompetenceudvikling

- Hvilke opgaver har I, hvad er vigtigt ifm. kompetenceudvikling?
- Produkt: Manual til FUS samtaler

Intro-oplæg (10 min.): Det er vigtigt at man ikke "bliver hængende" på det stadie man kom ind i foreningen med. Alle udvikler sig, og for denne gruppe går det stærkt med den sproglige udvikling og kendskab til sociale normer, så der går ikke længe, før man kan påtage sig andre opgaver. Frivilligt arbejde er typisk et felt, hvor man kan få mere ansvar og mere udviklende opgaver, end man kan på arbejdsmarkedet med et begrænset sprog, så for flygtningenes skyld er det vigtigt, at man er opmærksom på deres udviklingspotentialer. For foreningens skyld er det vigtigt, fordi det betyder ressourcer ind i foreningen, flere frivillige, flere hænder :)

Portfolien kan være et redskab til at spotte ressourcer og potentialer, som måske kan være svære at få øje på, når sproget er begrænset. Man kan godt være et socialt, udadvendt menneske med gode kommunikative kompetencer, selvom man ikke kan så meget dansk endnu. Det kan være at flygtningen kan et håndværk, man har bare ikke opdaget det, fordi man ikke har spurgt ind til det, osv.

Hvis man bruger tid på at lave/udfylde den, så er den samtidig en øjenåbner for flygtningen i forhold til at blive klogere på, hvad han/hun egentlig kan, selvom man måske ikke har en lang uddannelse eller kan så meget dansk endnu – og for nogle vil det være meget nyt og anderledes at skulle reflektere over sig selv og egne kompetencer, men det er god træning, fordi det er nødvendigt at kunne i det danske samfund og på arbejdsmarkedet.

Det er ikke alle kompetencer, der vil være relevante i alle foreninger/frivilligjobs, så pluk gerne i den og brug det, som giver mening hos jer. Den fulde portfolio ligger i værktøjskassen på DFHs hjemmeside, og en tilrettet udgave af den indgår i metodekataloget om læring og kompetenceudvikling.

Tip: Portfolien kan også bruges i forbindelse med FUS samtaler med andre frivillige.

Intro til øvelse: Kig portfolioen igennem sammen med de andre fra jeres forening. Med udgangspunkt i arbejdet i jeres forening, så find ud af, hvad der vil være relevant at spørge ind til. Skriv ned i punktform hvad din forening skal være særligt opmærksom på i ft. kompetenceudvikling af jeres frivillige flygtninge og/eller lav en tjekliste, som man kan bruge i foreningens FUS samtaler. Skrives på farvet karton og lamineres.

NORDPLUS
Adult

KOMPETENCEAFKLARING for flygtninge/indvandrere

Skal udfyldes af den frivillige ud fra egen vurdering

Navn: _____

Kompetencer 1: i mindre grad 2: i almindelighed 3: i større grad 4: i meget høj grad	Niveau 1,2,3,4 Ikke relevant	Eksempel på en opgave jeg har udført
1. Kommunikation	1-4 - ikke relevant	
2. Skrivning	1-4 - ikke relevant	
3. Organisering	1-4 - ikke relevant	
4. Computerfærdigheder	1-4 - ikke relevant	
5. Brug af dansk sprog	1-4 - ikke relevant	
6. Andre sprog	• _____ • _____	
7. Problemløsning	1-4 - ikke relevant	
8. Beslutningstagning	1-4 - ikke relevant	
9. Samarbejde/teamwork	1-4 - ikke relevant	
10. Ansvarlighed	1-4 - ikke relevant	
11. Evne til at give og modtage feedback	1-4 - ikke relevant	
12. Selvidelse	1-4 - ikke relevant	
13. Kreativitet og innovation	1-4 - ikke relevant	
14. Interkulturelle kompetencer	1-4 - ikke relevant	
15. Læring	1-4 - ikke relevant	
16. Forening	1-4 - ikke relevant	
17. Andre færdigheder, hvilke?	• _____ • _____	

DE FRIVILLIGES HUS

- Tjekliste til FUS samtaler i X forening**
- i ft. kompetenceudvikling
- ✓ Spot talenterne hos de frivillige flygtninge og fortæl dem
  - ✓ Tilbyd opgaver, der matcher
  - ✓ Tilbyd ansvar
  - ✓ Snak om læring og udvikling
  - ✓ Giv mulighed for "sidemandsoplæring"
  - ✓ Tydeliggør hvordan erfaringer fra det frivillige arbejde kan bruges på arbejdsmarkedet
  - ✓ Vær opmærksom på, at alt ikke kommer til at handle om sprog

Find den fulde portfolio her:

https://frivillighuset.dk/wp-content/uploads/2016/05/Kompetenceafklaringskema_og_manual1.pdf

20.00
Integration gennem frivilligt arbejde

- Hvorfor skal flygtninge være frivillige?
- Produkt: Fem slagsfaste argumenter

Intro-oplæg: Ud over de åbenlyse fordele for integrationen, der er ved at deltage i frivilligt arbejde, så er deltagelse i foreningsliv og frivilligt arbejde også en mulighed for at opnå større handlekompetence i eget liv. Mange har under flugten lagt deres skæbne i andres hænder, og siden hen været "institutionaliseret" og begrænset i asylfasen, og er nu af systemet underlagt strenge krav til, hvad de skal hvornår. Som hos alle andre mennesker kan det underminere handlings- og beslutningskompetencen i eget liv, men i det frivillige felt vælger man selv indholdet, arbejdsopgaven, selskabet/fællesskabet og i dialog med andre har man indflydelse på både indhold og arbejdsopgaver.

Intro til øvelse: Når nu man er presset, der er tusind ting at lære og forholde sig til, hvorfor skulle man så også bruge krudt på at lave frivilligt arbejde? Alle kommer med deres bud, og ud af alle budene vælges de fem bedste grunde eller hårdtslående argumenter.

5 hårdtslående argumenter:

- 1: ...
- 2: ...
- 3: ...
- 4: ...
- 5: ...